

Škrum s.m. „funingine; lină, cîrpă arsă“. Din rom. *scrum* /94, 174; 96, 210; 27, 144/: aici — alte sensuri în alte graiuri ¹/. Derivat: (*za*)*škrumity* vb. „a arde, a se face scrum; a începe să ardă“.

Vátra s.f. 1° „foc“; 2° (în alte graiuri: și) „vatră“. Din rom. *vátră* /94, 179; 27, 125—6/: aici și răspîndirea și etimologia acestui „cuvînt balcanic“/. În /44, 247/: împrumut direct la strămoșii huțurilor, uglicii, de la bulgari [!]. Pentru 1°: /89, 148/. Întîlnit mai ales la huțuli ² /7, h, 142 și h. 148/, acest vechi împrumut rom. este reprezentat prin cîteva derivate: (dim.) *váterka*; *vatrák* s.m. „colibă mică pe lîngă coliba principală a stînei s. pe lîngă casă, pentru încălzitul laptelui s. prepararea mîncării“ /cf. 30, I. 129/; *vátryšši* s.n. „locul focului“; *závatra* s.f. „colibă mică, în coșar s. lîngă el, în care dorm noaptea ciobanii, însoțiți de cîini, pentru a păzi oile“³. Cf. mai sus, sub *strunga*: *zástrunka* și *zástajka*. Pentru tendința graiurilor huțule, realizată în multe cazuri, de deplasare a accentului pe silaba inițială a cuvîntului, v. /96, 228/.

Zgúra s.f. „zгурă (în coșuri, pipe etc.)“. Din rom. *zgúră*. Localizarea la graiurile nistriene /94, 180/ trebuie lărgită: cuvîntul e general huțul /88, 10; 38, 280/. În v. M. — și sensul mai nou al sursei: „zгурă de la locomotivă“.

§ 6. Turma

Botěj s.m. 1° „turmă mai mică de oi“; 2° „droaie de copii; grup de oameni etc.“⁴. Din rom. *botéi* „id.“ /94, 133; 84/. Total greșit în /14, 230/, cum se vede din (/3, II, h. 390; 18, 90/).

Kyrd s.m. „cîrd“. Din rom. *cîrd* /94, 158; 89, 148, 149/: și dim. *kyrdel*/. Sinonim cu *botej*, în v. M. e folosit ocazional.

Túrma s.f. „turmă de oi“, relativ rar întrebuintat. Din rom. *túrma* /94, 176; 27, 140—1; 44, 245/.

Tot aici notăm și:

Hergelija s.f. „mulțime de cai“. Din rom. *herghelie* „id.“ (/48, I, h. 205/). Facultativ, față de sinonimele: *stádo*, *hurt kónnyj*, *kynnóta*. (II: așa se spunea pe timpul austrieilor — *hergelija*).

¹ „Deocamdată nu e clar, de ce ucr. *s-* e mai asemănător cu alb. *sh-* decît cu rom. *s-*. Ce e drept, în unele graiuri mold. *st*, *sh* trece sporadic în *st*, respectiv în *sh*, ca în *kuštura* ș.a. [...] ori *spúza* [...]“. Acest fenomen se realizează și în multe alte cuvinte de origine românească: *škam*, *škafa*, *špatar* etc., putîndu-se datora, eventual, unei deprinderi fonetice străine (germane, polone).

² Totuși, ucr. *žyva vatra* „foc viu“, cf. [94, 1. c.], e derivat uneori din sl. com. *živa* (*ja*) *vatra*: V. Vs. Ivanov și V. N. Toporov, *Slavjanskije jazykovyje modelirujušie sistemy* (...), M., 1965, 144.

³ Cf., însă, rom. reg. *závatrá* „id.“, socotit în [4, 82] ca identic cu *závát* (< bg. *zaviet*) [!].

⁴ IV: „*túrma u volóx, u nas-botěj* „turma la români, la noi botei“; I: pentru „botei“ a răspuns cu ucr. *húrta*, *hurtovec* (< pol.) și numai pentru „turmă“ a răspuns: *túrma-velýka*, *botěj-maj ménše* „turma e mai mare, boteiul e mai mic“; III pentru „mînzări“ a răspuns: *kyrd* (15—30 oi), *túrma* (100—200 oi), *stája* (500—700 oi), pentru „turmă“: *stája*, în v. M. nu numai „coliba baciului“, ci și „toată stîna“ (ca și cuvîntul *stîna* în unele graiuri rom. — [65, 5 n. 1; 95, 48 ș.a.]); VI pentru „cîrd“; *kyrd*, *stája*, precizînd că ai lor spun mai rar *túrma*, fiindcă e „mai pe românește“. III folosește regulat *botěj*, motivînd că românii mai ales zic *cîrd*.